

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

EKOLOGISEN KOMPENSAATION TODENTAMINEN

Salli Uljas
21.8.2023

Seminaari kunnille ekologisen kompensaation
suunnittelusta ja toteutuksesta

TODENTAMISELLA VARMISTETAAN, ETTÄ KOMPENSAATIO TAPAHTUU LAIN MUKASESTI

- Valvovana viranomaisena ELY-keskukset
- Todentaminen perustuu luonnontilan **dokumentointiin/ arviointiin** ennen ja jälkeen luonnonarvoja tuottavien toimenpiteiden ja luonnonarvojen heikennyksen
- Kolme vaihetta
 1. Lausunto hyvityssuunnitelmasta ennen hyvittävien toimenpiteiden toteutusta
 2. Lausunto toimenpiteiden toteuttamisen jälkeen tuotettavien luonnonarvojen laadusta ja määrästä (suojelehyvityksessä ei tätä vaihetta)
 3. Päätös hyvityksen korvaavuudesta

1. ENNEN LUONNONARVOJEN TUOTTAMISTA

- Maanomistaja tai maanomistajan edustaja laatii hyvityssuunnitelman
 - Hyvittävät toimenpiteet tai suojelehyvitys
- Tiedot hyvitysalueen luonnonarvoista ja -hehtaareista ennen hyvittäviä toimenpiteitä
- Tiedot parannettavista luonnonarvoista, tavoiteltavasta tilasta ja hyvittävästä toimenpiteistä, joilla luonnonarvojen parantaminen toteutetaan
- Aikataulu
- Toimenpiteiden toteuttamisen seuranta
- Arvio toimenpiteiden toteuttamisen riskeistä ja miten näihin varaudutaan
- Tiedot toimenpiteiden toteuttajasta ja toteuttajan pätevyydestä

1. ENNEN LUONNONARVOJEN TUOTTAMISTA

- ELY-keskus antaa hyvityssuunnitelmasta lausunnon
 - Onko luonnonarvot ja -hehtaarien määrä hyvitysalueella tunnistettu oikein
 - Onko valitut toimenpiteet sellaisia, että niillä voidaan parantaa alueen luonnonarvojen tilaa suunnitellulla tavalla
 - Onko hyvitystapa (hyvittävät toimenpiteet vrt. suojelehyvitys) valittu oikein
 - Onko syntyvien luonnonarvohehtaarien määrä arvioitu realistisesti/oikein
 - Onko riskeihin varauduttu riittävästi ja mahdollisesti tarvittavat vaihtoehdot toimintatavat suunniteltu
- Mikäli hyvityssuunnitelman tiedot eivät ole riittävät lausunnon antamiseen, ELY pyytää täydennystä suunnitelmaan (ELY ei tee keskeneräistä suunnitelmaa loppuun...)

2. PERUSTAVIEN TOIMENPITEIDEN JÄLKEEN

- ELY-keskus antaa maanomistajan hakemuksesta lausunnon toimenpiteillä tuotettujen/tuotettavien luonnonarvojen määrästä ja laadusta
 - Suojeluhuviyksen osalta em. sisältyy jo ensimmäisen vaiheen lausuntoon
- Tarkastellaan, syntyikö hyvitysalueella (tai syntykö 30 vuoden kuluessa) se määrä habitaattihehtaareita kuin hyvityssuunnitelmavaiheessa arvioitiin ja jos ei, paljonko syntyy/syntyi
- Laissa ei ole määritelty, kuinka pian luonnonarvojen tuottamisen jälkeen lausunto on pyydettävä
 - Maanomistaja ei saa kohdetta rekisteriin ennen kuin lausunto on haettu ja annettu
- Luonnonarvojen tuottaminen ei velvoita maanomistajaa säilyttämään/suojelemaan tuottamiaan luontoarvoja.
 - Vasta, kun luontoarvoja käytetään heikennettävien luontoarvojen kompensointiin, tulee tuotettujen luontoarvojen säilyttämisestä velvoittavaa

3. HEIKENNYKSEN JA HYVITYKSEN VASTAAVUUS

- Heikennyksen aiheuttaja tai sen edustaja hakee ELY-keskukselta **päätöstä** hyvityksen korvaavuudesta
 - Tiedot heikennettävästä alueen luonnonarvoista ja luonnonarvohehtaarien määrästä ennen ja jälkeen heikennyksen
 - Tiedot luonnonarvoille aiheutuvista heikennyksistä
 - Tiedot tuotetuista luonnonarvoista tai suojeluhyvityskohteista, joilla heikennettävät luonnonarvot hyvitetään.

3. HEIKENNYKSEN JA HYVITYKSEN VASTAAVUUS

- Päätöksen valmistelun yhteydessä ELY-keskus tarkistaa, että
 - hyvityksinä tuotetut luontoarvot korvaavat heikennetyt luontoarvot vähintään täysimääräisesti
 - heikentymisen taustalla olevat mekanismit ja heikentymisen määrä on tunnistettu ja luonnonarvohehtaarilaskelmat on tehty oikein
 - Tarvittaessa pyytää lisäselvitystä hakemukseen
- Jos hakemus täyttää laissa säädetyt edellytykset, hakemus on hyväksyttävä
- Päätöksessä hyvityksen korvaavuudesta asetetaan hyvitysalueelle tarvittavat rauhoitusmääräykset ja osoitetaan hyvitysalueen rajat → Suojelusta velvoittavaa
- Päätökseen on muutoksenhakuoikeus (vrt. lausunnot)
 - Hyvittämisen korvaavuutta koskevassa päätöksessä kunnalla ja luonnonsuojeluyhdistyksillä **ei ole** valitusoikeutta

KOMPENSAATIOREKISTERI

- Tavoitteena varmistaa avoin tiedonsaanti ja läpinäkyvyys
- Kaikki toteutuneet heikennettyjen luontoarvojen hyvitykset merkitään rekisteriin
- Maanomistaja päättää, merkitäänkö hänen tuottamansa luonnonarvohehtaarit rekisteriin ennen kuin ne on käytetty hyvityksenä

KIITOS

